

**Bc. Jan Budil : Stresová zátěž začínajících učitelů a jejich copingové strategie.
Diplomová práce. Oponentský posudek.**

Student **Jan Budil** si stanovil za cíl prozkoumat problematiku stresové zátěže u začínajících učitelů a na způsoby, kterými se s touto zátěží vypořádávají. **Téma je aktuální a znovu ožívované v kontextu náročnosti učitelské profese** (i v době pandemie Covid SARS-19).

Dovolím si na začátek kritiku autorova abstraktu, z něj se dozvídáme, jak autor postupoval, ale vůbec nic o výsledcích studie.

Teoretická část zpracovává a sumarizuje poznatky z odborné literatury i výsledky některých výzkumných šetření. Teorie vychází z aktuálních zdrojů a poskytuje funkční rámec pro porozumění problematice: co je stres, syndrom vyhoření a coping, jaká je počáteční fáze učitelské kariéry, co je učitelský drop-out, a jak spolu popsané jevy souvisí. **Teoretické pozadí je nadstandardně vykresleno, je relevantní a pomáhá čtenáři v porozumění dalších kapitol.**

Část výzkumná je pojata jako tzv. explorační výzkum, který si klade za cíl hlubší prozkoumání tématu, zprostředkování informací pro laickou veřejnost i odborníky, stanovení nových výzkumných hypotéz a nasměrování budoucích studií. Cílem práce bylo zjistit, co nejvíce stresuje začínající učitele při jejich práci ve škole, do jaké míry, a také jaké copingové strategie nejčastěji volí pro zmírnění stresu. Dílčími cíly pak bylo zmapování nejčastějších zdrojů stresu začínajících učitelů a vypracování konkrétního seznamu dvaceti nejčastějších stresorů u začínajících učitelů.

Byly stanoveny 2 hypotézy:

- H1: Začínající učitelé základních škol vnímají různé typy stresorů jinak než začínající učitelé středních škol
- H2: Začínající učitelé častěji volí oproti zkušenějším učitelům copingové strategie zaměřené na problém

Metodologie je zvolena i zvládnuta výborně. Výzkum je eticky ošetřen. Výzkumný vzorek je dostatečný. Přestože se žádná z hypotéz plně nepotvrdila máme možnost se seznámit s velmi kvalitním obrazem problematiky toho, co začínající učitele stresuje a jak se se stresem vypořádávají. V diskusi nás autor provedl věcným a srozumitelným shrnutím, limity výzkumu a diskuse téma také znovu prohlubuje v kontextu české i zahraniční literatury.

Závěr: Práce je formálně zcela v pořádku. Cíl práce byl naplněn a považuji za kvalitní a vyspělou. Práci doporučuji k obhajobě.

Možné otázky pro obhajobu:

- V čem se Vaše závěry nejvíce potkávají či rozcházejí s publikací Smetáčková, I., & Štech, S. (2020). *Učitelské vyhoření: Proč vzniká a jak se proti němu bránit.* ?
- Vidíte některá doporučení uvedená v dané knize jako smysluplná i pro začínající učitele?

Děkuji.

V Praze 1.9.2021

PhDr. Mgr. Veronika Pavlas Martanová Ph.D.